Веселинка

8' 2000
СЕРПЕНЬ

Всеукраїнський дитячий журнал

Індекс 74022

За десять років учень щонайменше:

— переносить у портфелі 26 тонн,

— з'їдає 2100 бутербродів,

— випиває 450 літрів молока

для того, щоб:

—вивчити 100 підручників,

— прочитати ще 300 книг,

— списати 1000 зошитів.

КАЛЕНДАРИК НАГАДАЙЛИК

Привіт, барвінчата!

Спливають останні дні теплого безтурботного літа. А у вікна вже зазирає вересень — з портфеликом і букетом осінніх квітів. Свято ж бо яке у школярів: *1 вересня — День Знань!* Переконаний, що серед вас, барвінчата, нема жодного, хто не хотів би сьогодні стати розумнішим, ніж був учора. "Барвінок" вам до свята і подарунок приготував — зазирніть на стор. 10—11 . До речі, і останній день першого осіннього місяця теж дарує свято — Всеукраїнський День бібліотек. А *11 вересня — Головосіки Іоанна Хрестителя, 14 — Семена, 21 — Друга Пречиста, 27 — Воздвиження.*

2

ВЖЕ ПАХНЕ ОСІННЮ...

Найдовші канікули однією рукою тримаються за весну, а другою — за осінь. А осінь — пора прощання з теплом, квітами і зеленим листям, птахами, які відлітають у вирій. Я дуже хвилююся, чи дехто і з вас, барвінчата, не розлучиться зі мною. Адже осінь — ще й час передплати на "Барвінок" на наступний рік. Нагадую вам про це заздалегідь ось чому. Напевне, бабуся чи дідусь, у яких ви гостювали влітку, подарували вам кілька гривень. Не витрачайте, притримайте їх до вересня, коли розпочнеться передплата. І тоді додасте їх до тих грошей, які зможуть виділити вам на "Барвінок" батьки. У такий спосіб і зі мною не розстанетеся, і сімейний бюджет підтримаєте. А йому у вересні буде нелегко: і зошити, і підручники, і кросівки, і спортивний костюм школярику треба ж купити...

Не даймо осіннім клопотам розлучити нас!

БАРВІНОК

Степан ЖУПАНИН

ДЕ НЕМА ВІТЧИЗНИ

Прилетіла з чужини
Пташка сизокрила,
Сіла у своє гніздо
І заговорила:
— Хоч яке б зерно смачне
В чужині не їла,
Не раділа я ні дня,
Навіть не погрілась.
Хоч яка би не була
Свіжа там водиця,
В чужині мені її
Вволю не напиться... —
Віщі птащині слова
Гріх не пам'ятати,
Повторяли їх не раз
Наш татусь і мати.
Не забудь, дитино, й ти
Мудру приповідку:
"Де нема Вітчизни, там
Холодно і влітку".

Художник Ю.ПРАВДОХІНА

24 серпня — ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

МИ ЛЮБИМО ЧИТАТИ!

Довідкове бюро

Упродовж минулого навчального року "Барвінок" розпочав і здійснював проект "Ми любимо читати!" — друкував твори, рекомендовані для читання у 1—6-х класах. З вересня 1999 року по травень 2000 року в журналі надруковано:

Казки:

№ 9. О. Іваненко "Білочка-мандрівниця", Дж. Родарі "Казки, які мають три кінці", "Шестеро братів" (французька);

№ 10. В. Сухомлинський "Журавель і папуга", "Кирило Кожум'яка" (українська), З. Топеліус "Казка про старого гнома";

№ 11. "Як Оленка стала працьовитою" (українська), В. Гауф "Маленький Мук";

№ 1. Мудрий Хома (українська), Д. Крюс "Оповідка про старенького омара", І. Просяник "Дід-Всевід";

№ 2. "Про золоту гору" (українська), "Як заєць ошукав ведмедя" (українська);

№ 3. О. Уайльд "Хлопчик-зірка";

№ 4. М. Магера "Казка про хоробрих з найхоробріших".

Повісті:

№№ 9, 11. В. Нестайко "Веселі чаклуни";

№№ 9—12, №№ 1—6. В. і Н. Лапікури "Чарівна брама";

№№ 10—12. А. Алатон "Галушкова історія" (казкова, валеологічна);

№ 10. Ф. Зальтен "Бембі" (уривок);

№ 1. В. Нестайко. "Незвичайні пригоди у лісовій школі" (уривок);

№№ 1—2. П. Треверс "Мері Поппінс" (розділ);

№№ 3—6. В. Нестайко "Терентій з Країни Сонячних Зайчиків", І. Просяник "Зачарований бункер" (повість-гра).

Легенди:

І. Просяник (про лікарські рослини)

№ 9 "Материні сльози";

№ 10. "Хоч колючий, зате живлючий";

№ 11. "Жаристі ягоди";

№ 3. "Білокора цілителька";

№ 4. "Золоті ключики весни";

№ 5. "Водяний любисток";

№ 11. "Погоня" (народна);

№ 12. М. Прилуцький "Живий коляда".

Народні перекази:

№ 10. "Три брати — засновники Києва", "Звільнення Києва від облоги печенігів".

Байки Езопа:

№ 10. "Селянин та його діти", "Двоє приятелів і ведмідь".

Оповідання:

№ 9. О. Буцень "Зараз", М. Чабанівський "Вірний";

№ 10. І. Сенченко "Сім господинь", В. Сухомлинський "Верба — мов дівчина золотокоса";

№ 12. Р. Бредбері "Посмішка";

№ 1. Л. Смілянський "Лідер", В. Сухомлинський "Який слід повинна залишити людина на землі?";

№ 2. М. Вінграновський "Гусенятко", О. Бусенко "Як я став відмінником";

№ 4. Є. Ярошинська "Найдорожчий скарб".

Вірші:

№ 9. Д. Павличко "Рідна мова";

№ 10. В. Сосюра "Осінь", Е. Саталкіна "Знають всі", "Правила граматики";

№ 12. "По всьому світу" (колядка);

№ 1. О. Олесь "Снігарі", Н. Забіла "Сиділа раз бабуся";

№ 2. М. Вінграновський "Наїлися шпаки снігу", Дж. Родарі "Міжпланетний експрес";

№ 3. М. Рильський "Шпаки";

№ 4. Д. Білоус "Злитки золоті", Клод Руа "Сорок різних шкод";

№ 5. Л. Костенко "Мене ізмалку люблять всі дерева".

"Барвінок" у наступному навчальному році продовжить проект "Ми любимо читати!" — друкуватиме на своїх сторінках твори, рекомендовані для 1—6-х класів, а також спеціальні твори для читання-розглядання у 1—2-х класах за новою програмою.

"ЧОРНОМОРСЬКІ ІГРИ" З "БАРВІНКОМ"

Якщо ти, барвінчатко, мрієш стати естрадною зіркою і вмієш гарно співати чи танцювати, знай: "Барвінок" допоможе тобі здійснити свою мрію. Бо і наступного року (як зробив і цього літа) посприяє тому, щоб усі талановиті барвінчата потрапили на Всеукраїнський благодійний дитячий фестиваль "Чорноморські ігри".

3

Цього року "Барвінок" був інформаційним спонсором III фестивалю "Чорноморські ігри", що відбувся у м. Скадовську Херсонської області. І став своїм серед його учасників. 400 юних артистів отримали журнал і зачитувались ним навіть перед виступами, забуваючи і про хвилювання. ***А 22 фіналістів "Барвінок" нагородив передплатою на журнал!***

Володарю першої премії у молодшій групі солістів-хлопчиків Миколі Бобровському представник редакції Юрко Нікітінський, він же Камертончик (фото зліва вгорі), вручив суперприз — великий конструктор "Лего".

Серед дівчаток перемогла десятирічна Маріанна Ластовецька. Разом із маленькими зірочками виступали і зірки української естради Олександр Пономарьов, Юрій Юрченко, Карина Плай, гурт "Скрябін".

Фото А. Петрова

Олена Романюк, володар третьої премії у молодшій групі.

Тетяна Лізгунова, володар другої премії у молодшій групі.

Гурт «Фенікс», володар першої премії у молодшій групі.

ЧОМУ? СКІЛЬКИ? ЯК? НАВІЩО? КОЛИ? ХТО?

4

"Звідки береться блискавка?
Сергій САМЧУК,
Житомирська обл."

Валер'ян ПІДМОГИЛЬНИЙ

БЛИСКАВКА

Може, ви бачили гарні, прозоро-жовті камінці, що звуться бурштином (янтарем)? Бурштин — це соснова смола-живиця з давніх соснових лісів. Коли така смола потрапляла в море, вона кам'яніла; це й є бурштин.

У Стародавній Греції жінки дуже любили прикрашати своє волосся бурштином. І коли їм доводилося прясти овечу вовну, то з бурштином діялося щось дивне і чудне: він починав притягати до себе дрібні ворсинки, держав трохи коло себе, а далі відкидав їх геть.

Греки не розуміли, що робиться з бурштином. Вони звали бурштин "електрон", то й звідси назва цієї властивості бурштину притягати папірці — "електрика".

Згодом люди помітили, що не тільки з бурштину можна добути електрику. Взяти хоча б звичайне сухе скло й натерти його вовняною матерією — скло теж почне притягати папірці.

Візьміть таке скло й ходімо до темної кімнати. Там натрімо його вовною, потім піднесімо до скла зігнутий палець. Враз од скла до суглоба промайне іскорка, і ми почуємо невеличкий тріск. Іскорка — це невеличка блискавка, а тріск — невеличкий грім.

Що це справді так, показав 1752 року великий американський учений Веніамін Франклін. Він ще й раніше казав, що блискавка — це велика електрична іскра, зовсім така, як-от іскорка з натертого бурштину чи скла.

Щоб довести це, Франклін задумав звести блискавку з неба на землю.

Для цього він склеїв змія, тільки не з паперу, а з шовкової матерії, щоб змій від дощу не розкис. Рамку він зробив звичайну, з паличок, але на кінцях її приробив металевий дріт, бо він уже знав, що метали притягують блискавку. Під громовицю він вийшов зі своїм змієм у поле й пустив його у хмари. До кінця мотузки Франклін прив'язав залізного ключа, а ключ — шовковим шнурком до дерева. Шовк зовсім не перепускає електрики, і коли блискавка справді є велика електрична іскра, то мусила вона йти мотузкою вниз і збиратися в ключеві.

Коли пішов дощ, спалахнула блискавка й загрюкотів грім. Франклін наблизив палець до ключа.

І справді, з залізного ключа вискочила іскра й боляче вколола Франкліна в пучку. Але Франклін на те не зважав — він був радий, що показав людям справжню природу блискавки.

Так всі дізналися, що під час громовиці не Ілля-пророк на вогняній колісниці небом мандрує, а величезні електричні іскри з хмар по небу шугають і громом тріщать-гуркотять.

Виходить, що багато електрики є й у хмарах, — не тільки в бурштині та склі. Учені, що працювали після Франкліна, спромоглися звести на землю таким самим способом величезні іскри з хмар, довжиною мало не на півметра! Одного молодого вченого, Ріхмана, блискавична іскра вбила, коли він звів її на землю. І так часто в науці трапляється, що доводиться вченому життям наложити, вивчаючи великі сили природи.

Отак люди дізналися, що електрика є велика, страшна сила. Це вона підпалює хати й дерева та б'є на смерть людей під час громовиці! Коли люди ще не розуміли блискавки, то тільки боялися її, а боротися з нею не вміли.

Франклін незабаром добрав і способу боротьби проти неї.

Він знав, що блискавка найбільше любить бити у високі металеві речі — вони ніби її до себе притягують. Знаючи це, він збудував 1760 року громовідвід. Це дуже простий прилад. На даху будинку ставлять високий металевий стрижень. Од його аж у землю йде дріт; уже в землі дріт кінчається шматком металу. Блискавка б'є в стрижень і сходить дротом у землю, не зробивши ніякої шкоди будинку.

За те, що Франклін оборонив людей від лихої сили блискавок, американці поставили йому пам'ятника з написом:

"Він вирвав блискавку з неба..."

ЗНАЙДИ І ЗАХОВАЙ ВЕСЕЛКУ!

"Чому після дощу з'являється веселка?
Яна ЯРОВА, Хмельницька обл."

Але ж, запитаєте, веселку шукати — вона ж лише на небі з'являється і тільки після дощу? І до жодної кишені її не сховаєш! Нам не знадобиться ні кишеня, ні дощ — поки що. Візьміть прозору пластикову лінійку, поставте боком на освітлений сонцем стіл і повертайте її, аж поки на столі з'являться різнокольорові смуги. Покладіть на це місце аркуш білого паперу — веселку ви вже знайшли.

Виявляється, білий колір складається з семи кольорів. Коли він пройшов крізь лінійку (вона тут була призмою), то розклався на сім кольорів: червоний, оранжевий, жовтий, зелений, голубий, синій і фіолетовий. Так вони розміщені у веселці, по-науковому це називається кольори спектра. Чому так стається?

Світло — це енергія, поширюється воно хвилями. Кожен колір має свою хвилю, яка відрізняється від інших довжиною і частотою. Коли світло проходить, приміром, крізь лінійку, то кожен колір (тобто кожна хвиля) заломлюється по-своєму, і ми бачимо веселку.

А тепер спробуймо "сховати" її. Візьміть паперовий круг, розділіть на сім рівних частин і кожну зафарбуйте за кольорами веселки. Насадіть круг на загострений олівець, розкрутіть — щоб швидко обертався. Кольори змішуються, і круг видається білим. От ви і "сховали" веселку.

Настав час і до неба дістатися. Що там робиться після дощу? У повітрі зависає багато крихітних краплинок води. Проходячи крізь кожну краплинку, сонячне світло заломлюється і розкладається на кольори. І тоді з'являється райдужний місток на півнебо. Так хочеться пострибати ним! Але це можуть робити лише сонячні промені. Хай стрибають по краплинах, хай дарують нам веселку!

5

КОНКУРС "ПРИЗ НОМЕРА — ДИТЯЧА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ"

Вона дістанеться тому, хто виконає такі завдання:

1. Складіть віршик, вигадайте лічилку чи каламбур, який би допомагав швидко і легко запам'ятовувати черговість кольорів у веселці.

2. Дайте відповідь на запитання: "Чому небо голубе?"

МОВА КАЛИНОВА, ЧАРИ БАРВІНКОВІ

В Україні живе 50 мільйонів людей. 11 мільйонів українців оселені за межами Батьківщини. З них майже 7 мільйонів мешкають у країнах колишнього Радянського Союзу — Росії, Білорусії, Казахстані та інших — східна діаспора.

Ще майже 4 мільйони українців живуть в Америці, Західній Європі, Австралії — західна діаспора.

Вона має свої товариства, церкви, видає українською мовою газети, журнали, книги. Діти відвідують українські школи.

Українська мова вважається однією з високорозвинених мов світу. А за мелодійністю вона посідає друге місце між європейськими, поступаючись лише італійській. Це визнають усі. Лише одних пісень українських записано понад 200 тисяч. Хто ще може похвалитися таким багатством!

Першокласник вживає трохи більше 500 слів. Випускник школи має знати їх уже 14 тисяч. ***А новий словник української мови вмістить аж 200 тисяч слів!!!***

На фото ви бачите учасників світового з'їзду гуртків плекання української мови (ГПУМ). Такі з'їзди збирають українських школярів з різних країн світу і проходять у Києві.

Двоюрідні брати Лесик та Ярема Вороновичі — американці. Але перші у своєму житті слова навчилися вимовляти українською мовою, знають, що вони — українського роду, а "Барвінок" — журнал для них. (Пригадайте, у минулому, сьомому, номері ви бачили барвінчат з української школи в Австралії).

Отож намагайтеся щодня читати українською, запам'ятовуйте і вживайте нові слова. І сміливо ставайте учасниками *Міжнародного дитячого конкурсу знавців української мови.*

Уперше в історії України проводиться такий конкурс — коли мільйони малих українців з усього світу в чесному змаганні підтверджуватимуть своє право бути гідними нащадками великого народу, який створив, виплекав, доніс крізь віки і заборони багату і красиву мову.

Вже у перші дні вересня підходьте до вчителів. Вони допоможуть вам стати учасниками шкільних змагань, бо вже у жовтні проводитимуться районні конкурси. Потім обласні.

Барвінчата мають більше шансів перемогти у конкурсі. Адже "Барвінок" вчить розуміти значення слів і влучних виразів. Тож погортайте усі номери журналу, які маєте вдома чи в бібліотеці, і повірте у свій успіх.

До уваги наших читачів з Австралії, Аргентини, Бразилії, Канади, Німеччини, Польщі, Словаччини, Сполучених Штатів Америки, Росії, Білорусії, Молдови та інших країн! Про умови конкурсу можна дізнатися у посольствах і консульствах України, а також у ваших українських громадах.

"Барвінок" розповідатиме про те, як проходить конкурс, а про нагороди, які чекають переможців та найактивніших учасників міжнародного конкурсу, — окрема розповідь в одному з наступних номерів. Поки що — це велика таємниця.

Успіху всім!

ЩІЛКОМ ТАЄМНО

Із секретних матеріалів «Барвінку»

Тільки у нашому журналі, тільки для наших читачів ми продовжуємо друкувати спецдонесення агента Кварка

СТЕЖИНА ПРИГОД

Кварк збирався у дорогу. Чекала його подорож неблизька. Суперагент розгорнув карту і вирахував, що мінімум три доби йому доведеться блукати лісовими хащами. Затим дістав аркуш паперу, ручку і почав складати список найнеобхідніших речей.

1. Три пари шкарпеток. Одна з них — вовняні.
2. Кросівки.
3. Подушка і ковдра.
4. Складаний стілець.
5. Ложка, миска, кружка, казанок.
6. Гумові чоботи. Светр. Куртка з капюшоном з водостійкої тканини.
7. Кімнатні капці.
8. Штани з цупкої тканини. Спальник. Настільна лампа.
9. Сокира, ніж. 20 коробок сірників.

Кварк на хвилину замислився, вивівши слово сірники, і дописав: дві гумові кульки або парафін.

10. Сіль. Ліхтарик. Поліетиленові пакети. Спортивний костюм.
11. Дві футболки. Три бавовняні сорочки.

Кварк примружив очі і хотів був дописати ще й продукти. Але одразу ж подумав, що в лісі з таким спорядженням він завжди зможе приготувати щось смачненьке. Тим паче, що в цей час багато грибів...

І саме вони навіяли на суперагента сумні спогади. Якось він зі своїм колегою агентом Кульбабкою п'ять діб видавали себе за кущі шипшини. На третю добу в них залишилося два сухарі, дрібка солі і баклажка з водою. Кульбабка, як його не відмовляв Кварк, зрізав і з'їв кілька сироїжок, які росли неподалік. Що було далі? Суперагент зусиллям волі відігнав жахливі спогади, дістав свою знамениту теку і почав писати донесення:

7

Ніколи і ні за яких умов не підбирайте сироїжки. Не збирайте гриби біля шосейних доріг і звалищ. Не беріть незнайомі гриби. Коли сумніваєтеся, не нахиляйтеся за ним. Якщо ж вирішили взяти такий гриб, то покладіть його окремо, а потім запитаєте про нього у досвідчених грибників. Повернувшись з лісу, ще раз переберіть зібраний урожай. А перед тим, як смажити грибну печеню, відваріть гриби у двох водах.

Кварк зітхнув і закреслив у списку слово "гриби", а натомість написав: "Тушонка, 3 банки".

На цьому чергове донесення Кварка уривається.

А ви, барвінчата, разом із батьками перегляньте список, який склав суперагент. Непотрібне викресліть, а те, чого не вистачає, допишіть. За найкраще складений для походу на три доби рюкзак хтось із вас отримає класний приз від Київського управління готельного господарства, туризму та екскурсій.

Для найдопитливіших ще одне завдання: чому Кварк до списку найнеобхідніших речей дописав ще й гумові кульки і парафін? Пишіть, застережіть суперагента від зайвих речей у похідному рюкзаку.

Художник С. ШПАК

Ерудитами не народжуються — ними стають, читаючи буцинки!

ВИМИКАЙТЕ СВІТЛО!

Всесвітня асоціація захисту нічного неба вже не перший рік звертається до всіх землян з проханням: "Вимикайте вночі світло!" Виявляється, "світлове забруднення неба" таке ж небезпечне, як і забруднення води чи атмосфери хімічними речовинами. І не лише тому, що через велетенські рекламні щити, які світяться вночі, не можна розгледіти зірки на небі. "Світлове забруднення" шкодить і довкіллю. Наприклад, освітлені вогнями хмарочоси канадського міста Торонто щороку вбивають близько 10 000 перелітних птахів.

ГОРА-БАРОМЕТР

8

Є така незвичайна гора на Дніпропетровщині. Коли довкола тихо-тихо і стоїть безвітряна погода, вона починає голосно завивати, бурчати. Спочатку думали, що там водиться нечиста сила. Та потім з'ясувалося, що Гостра гора стоїть на протязі. Протяг — це повітряна течія. Вона закручується довкола вершини і гуде. Коли гора починає бурчати, то місцеві жителі знають: погода зміниться. І ще жодного разу гора-барометр не помилялася.

ЛИСИЧЧИНІ ПАРФУМИ

У лисиці на хвості є невелика лисина. Коли руда відпочиває, то згортається клубочком і ніс кладе на цю лисину. А там в основі хвоста знаходиться залоза, яка виділяє пахощі фіалки. Відпочиває і насолоджується ароматом. Фіалкова залоза є і в лисиць, і в лисів. Особливо вона ароматна взимку. А навіщо лисичці такі парфуми — вчені поки що не знають.

ХОЧЕШ – ВІР, А НІ – ТО ПЕРЕВІР...

* Американські астрономи стверджують, що на супутнику Юпітера Європі можливе життя — там достатньо вологи і тепла, щоб виникли мікроорганізми.
* В Африці живе єдина людина, яка розмовляє мовою бік'я.
* Гніздо найменшої пташки колібрі завбільшки як половина волоського горіха, а яйце важить 2 грами.
* У Китаї чорний колір означає зиму і північний напрямок.
* Італійське місто Равенна за останні 80 років опустилося під воду майже на півметра.
* Найменша сова — карликова: ще дрібніша від горобця.
* Якщо людина щодня читатиме по 50 сторінок, то протягом усього свого життя вона прочитає 6—8 тисяч книг.

Художник Д. ГАПЧИНСЬКИЙ

Українська народна казка

Ведмідь у павучок

Одного разу після довгої мандрівки по лісу ведмідь заліз у свій барліг і глибоко заснув. А коли прокинувся, то побачив, що по його лапі повзе павучок.

— Що це ти собі надумав? По мені, ведмедеві, лазити?! — роздратовано пробурмотів ведмідь. Розсердився на павучка і хотів був його вбити. Що міг вдіяти маленький павучок проти такого велетня?

— Даруйте, дядьку, я більше не буду, — почав благати павучок ведмедя. — Відпустіть мене, я вам ще в пригоді стану.

— Чим же ти, дрібнота, можеш мені прислужити? — здивувався старий ведмідь. — Яка може бути з тебе поміч?

Але все-таки пожалів маленького і відпустив.

Через деякий час у ліс прийшли мисливці. Ходять, блукають у лісовій гущавині то в один бік, то в другий, а дичини нема. Хотіли вже додому повертатися, несподівано натрапили на сліди ведмедя і почали за ним ганятись. Бідний ведмідь не знав, куди подітися, щоб врятуватися від мисливців. Ось-ось виб'ється із сил, як раптом угледів під величезною скелею яму і скочив туди.

Павучок це бачив і одразу про все здогадався. Поліз скоренько до тої ями і швидко обснував її густою павутиною. Потім став чекати, що буде буде далі. Посидів трохи, аж тут біжать мисливці. Прибігли і стали неподалік від скелі.

— А може, наш бурмило сидить у тій ямі? — сказав один з мисливців.

— Туди він не міг залізти, — озвався другий мисливець. — Хіба ти не бачиш — там повно павутиння. Якби ведмідь заліз туди, то павутиння порвав би. Хіба не так?

— Це правда! — підтвердили інші мисливці.

Постояли, покрутилися та й пішли далі.

А старий бурмило сидить собі тихенько у тій ямі й від страху ані живий, ані мертвий. Так злякався, бідолаха, що не смів навіть поворухнутися. І сидів там довго-довго. А врешті вирішив визирнути — подивитись, чи нема якоїсь небезпеки.

Лізе ведмідь з тої ями і очам своїм не вірить — яма поснована густим павутинням, а павучок гойдається на ньому і сміється.

— Бачите, дядьку, — озвався він до ведмедя, — якби не моє павутиння, то вас давно не було б на світі. Ви мене тоді пожаліли, то і я вас пожалів. Як кажуть, старе добро не забувається.

— Щиро тобі дякую, павуче, що ти врятував мене від смерті, — відповів зі сльозами на очах старий ведмідь.

Відтоді ведмідь ставився до павучка з великою повагою і вдячністю.

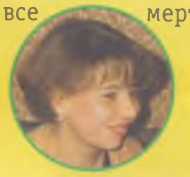

Художник
О. МАМАЄВА

ВІД ПОЧИНАЙЛИКА

Розклад урок

Отримуй, барвінчатко, до 1 вер "БАРВІНКУ" — незвичайний розклад ур тебе я вигадав нові імена усім дням тиж трішечки чарівне. Досить тобі глянути н казати вголос "Понеділок-Починайлик дець", як тобі одразу захочеться виконати ня чи бігти до школи по п'ятірки. Допома тися і твої улюбленці — герої мультиків. З старатися. Адже ти — барвінчатко, мій

1 ПОЧИНАЙЛИК

Понеділок

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

2 МОЛОДЕЦЬ

Вівторок

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

3 РОЗУМНИЦЯ

Середа

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

Барвінок

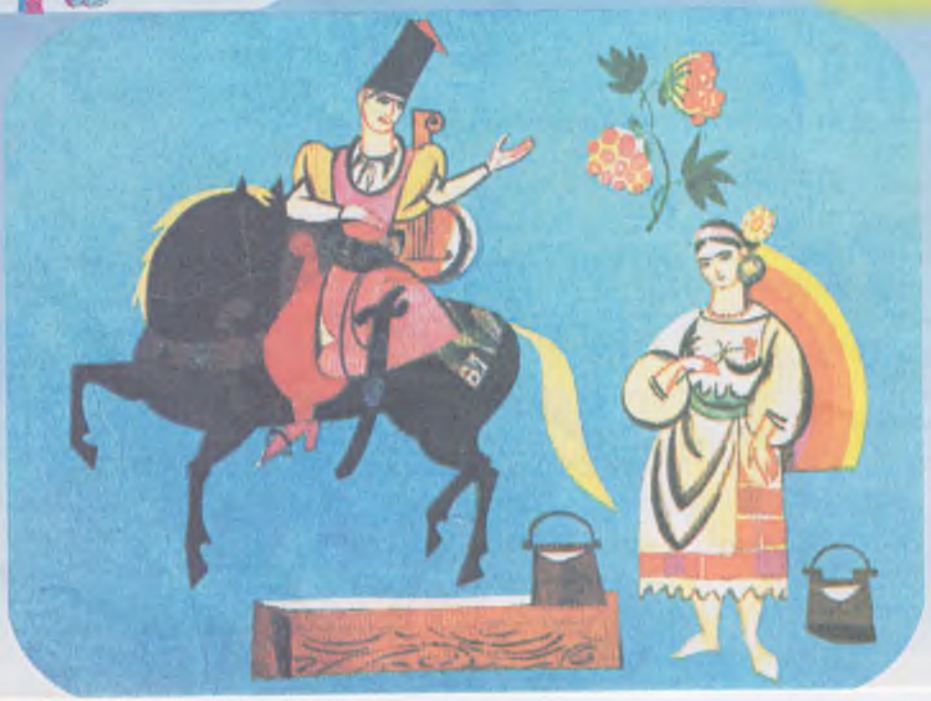

...ка – до забавниці

...років

...1 вересня сюрприз від ...лад уроків. Спеціально для ...м тижня. І кожне з них — ...ути на розклад уроків, про...лик" чи "Вівторок-Моло...конати всі домашні завдан... Допомагатимуть тобі вчи...ки!". Звісно, і сам маєш по...о, мій друг.

Барвінок

4 МУДРАГЕЛЬ

Четвер

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

5 ДОЛАДНИЦЯ

П'ятниця

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

6 ПОМІЧНИЦЯ

Субота

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

7 ЗАБАВНИЦЯ

Неділя

1. Мульткультура
2. Ласунометрія
3. Казкознавство
4. Пустощі
5. Мандри
6. Барвінкознавство

Няв-гав-цвірінь-привіт, барвінчата! Сьогодні ми з вами нікуди не помандруємо, бо до нас із вами в гості з усіх-усюд злетілися— ті, які живуть на землі близько 400 мільйонів років. Називають їх лускокрилими. І величають літаючими квітами. Здогадалися, з ким ми сьогодні познайомимося? Так, з метеликами. Звісно, не з усіма — адже нині живе майже 170 тисяч видів цих комах на нашій планеті. Але портрети декотрих із них ви отримаєте на згадку.

ЛІТАЮЧІ КВІТИ

Почнемо знайомство з того, що метелики живуть, так би мовити, чотири життя. Спочатку відкладають яйця. З них народжується гусінь. Гусінь, коли надходить час, у безпечному місці між листками виділяє шовкову нитку, сплітає з неї крихітну подушечку і прикріплює її до гілочки. Такою ж ниткою вона прив'язує себе до стебла і починає перетворюватися на лялечку. Напевне, ви бачили сформовані лялечки — вони схожі на листки. У лялечці майбутній метелик може перебувати від кількох тижнів до кількох місяців — це залежить від виду комахи. А тим часом під твердою оболонкою відбувається чудесне перетворення.

Мине кілька тижнів — і з лялечки вилупиться метелик. Спочатку він сидить нерухомо — крильця мають досягти повних розмірів, обсохнути і затвердіти. Та вже за годину метелик летить шукати нектар. Якщо, звісно, це денний метелик і народився завидна. Бо денні метелики активні вдень, а нічні — вночі.

Почнемо з тих, хто любить літати при сонячному світлі. Ой, я розгубився — таке розмаїття кольорів, форм. Денних метеликів — 15 тисяч видів.

Ось цього красеня — оксамитового метелика ви всі бачили, живе він і в Європі, і в Азії, і навіть у Північній Африці. Полюбляє нектар із злакових — пшениці, жита, вівса, трав тощо.

А **німфаліда Афродита** живе в Південній Америці, її гусінь їсть лише фіалки.

Сосновий білан (його родича — капустяного білана — теж всі бачили) живе серед сосен, бо його гусінь харчується сосновою хвоєю. У білана дуже багато родичів у всіх краях, живуть вони і в горах. У горах Північної Індії вчені помітили білана на висоті 4250 метрів, він спокійнісінько може літати біля самої снігової межі. У горах метеликам непросто жити: літо коротке, ночі холодні. Тому багато з них мають темне забарвлення — темний колір поглинає світло, метелики швидше зігріваються вранці.

А цей красень — **вітрильник** живе в гірських лісах Таїланду.

Місцеві мешканці ловлять їх і продають туристам.

Багато вітрильників живе в тропічних лісах. Тут для них просто рай.

І вітрильник Евримед,

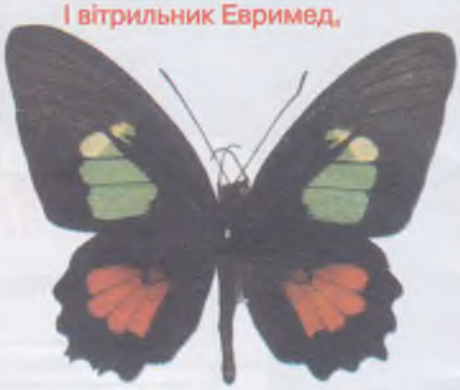

і вітрильник Нептуна,

і вітрильник-орнітоптер (птахокрил)—

неабиякі красені.

Нічних метеликів на нашій планеті аж 150 тисяч видів. Вони, як і денні, їдять нектар і запилюють рослини. Є серед них і рекордсмени. Наприклад, бражник має хоботок завдовжки 30 сантиметрів.

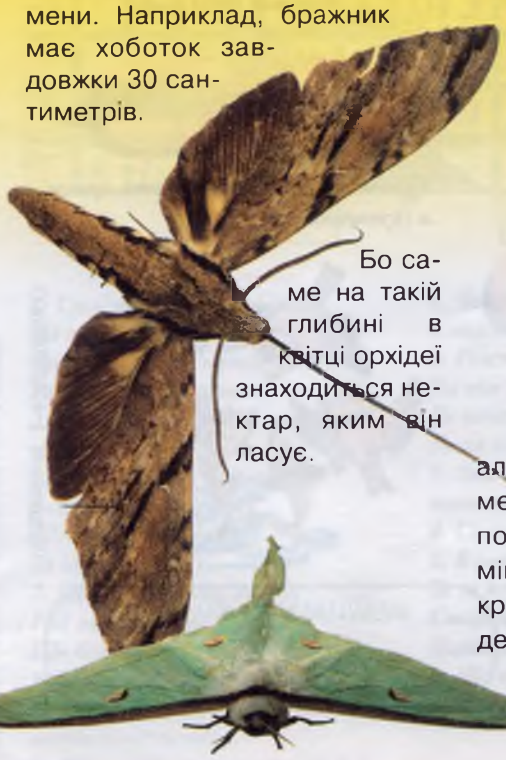

Бо саме на такій глибині в квітці орхідеї знаходиться нектар, яким він ласує.

А метелик павине око Селена, хоч і великий, взагалі нічого не їсть. Він використовує поживні речовини, які накопичила його гусінь.

Є серед метеликів і гіганти. Найбільший у Європі нічний метелик — велике павине око — має розмах крил 15 сантиметрів, а індійський атлас павине око — до 20 сантиметрів.

Метелик уранія (живе на острові Ямайка) — нічний метелик, але літає вдень. Серед нічних метеликів є чимало любителів погрітися під сонячним промінням, своїми барвами на крильцях вони не поступаються денним.

Колір і узор на крильцях відіграють важливу роль у житті комах — дозволяють їм маскуватися або відлякувати ворогів. Наприклад, нічний велетень, один із найбільших метеликів (розмах крил до 30 сантиметрів), хоч і великий, проте малопомітний. Має камуфляжний (як на військовій техніці) узор на крильцях. Незвичайна форма тіла і непоказний узор роблять малопомітною під час відпочинку і сематуриду. Та найкраще вміє маскуватися листоподібний метелик — він нагадує листок, що засихає. На землі серед опалого листя помітити його майже неможливо.

А деякі метелики, щоб їх не чіпали вороги, копіюють інших комах. Декотрі з них літають під самісіньким носом у птахів, а ті їх не чіпають. Чому? Бо вважають, що то отруйні, неїстівні метелики — адже крильця у них барвисті. А насправді ті метелики не отруйні, а просто обманюють своїм забарвленням пернатих хижаків. Метелику-осі надають схожості з осою прозорі крильця.

Про перелітних птахів усі знають. А про перелітних метеликів чули? Та, на відміну від птахів, метелики летять в одному напрямку — від рідних країв на нові території. Одним не вистачає їжі, другим не подобаються зміни клімату, а в третіх "відібрали" домівку — вирубали ліс... Одні з найпоширеніших у світі метеликів — реп'яхові — щовесни летять на північ Європи. Вони — прекрасні літуни, можуть подолати відстань до 1000 кілометрів і перелетіти через високі гори Альпи.

Метелики — чи не найкрасивіші істоти на землі. Коли побачите метеликів, не чіпайте їх. Ці комахи дуже тендітні, вони потребують вашого захисту. Багато метеликів стали рідкісними, можуть зникнути назавжди. Відновити ж зниклі види практично неможливо. І я, кіт Бегемот, Мотя, обіцяю барвінчатам метеликів не ловити.

Не забули, ку!"? Отриму маєте склеїти разом із розпові Серед тих, розігрув Склеї

МАЙДАН ПУСТУНІВ

Ігор СІЧОВИК

ЩО НЕ ТАК?

Спробуй знайти помилки.

ЛІТО

Настало літо. Спека. Йдуть жнива.
На градуснику — мінус тридцять два.

У ВИРІЙ

Летять у вирій з рідної землі
Ворони, горобці і журавлі.

ПАСАЖИР

По колії тролейбус їхав
містом.
Сидів я поруч з татом-
машиністом.

КІТ-РИБАЛКА

В річці пірнає, плаває кіт.
Ловить він рибку собі на обід.

ДРУЗІ

В гості зайців запросили вовки.
Їли з вовками зайці шашлики.

ПРОВУЛОК ЗАГАДКОВИЙ

Не розбивши горщика,
не з'їси каші.
Повен пень черешень.
Що то за птах,
що на вісьмох ногах?

ВУЛИЦЯ РОЗУМНИКІВ

Хто має вісім очей?

УЗВІЗ КМІТЛИВИХ

Скупчення птахів називають зграєю, а скупчення риб?

Художник І. КАРПЕНКО

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ,
вміщені у № 7

Опудало. 25. 3 ялини.

ДИВИНКА

Хочете, барвінчата, мати у себе спогад про літо? Тож принесіть з прогулянки пучечки трави, букети листя, гілочки, кору і фантазуйте, що можна з них злагодити. Наприклад, ось таку маску дівчинки Дивинки. Чому в неї таке ім'я? Бо любить природу і щоразу дивується її красі.

На картоні намалюйте обличчя дівчинки (з кісками) і виріжте. Із сухої трави зробіть волосся, сплетіть дві кіски і пришийте до картону. В кіски вплетіть барвисті стрічки. Очі — з гудзиків, вії — з насінинок калини (або намалюйте), ніс — гудзик, рот викладіть з червоної нитки у вигляді літери "О" і приклейте клеєм ПВА. На щічках підмалюйте рум'янець. Дивинка нагадуватиме вам про літо.

Тетяна КОСТИКОВА

УВАГА!

ЗІРОНЬКА ДЛЯ МАМИ

У наступному номері буде оголошено переможців конкурсу "Зіронька для мами". І барвінчата дізнаються, чиї ж мами отримають призи від "Барвінку".

ПЛАНЕТА ЗНАЙОМСТВ

"Привіт! Мені десять років. Хочу знайти друзів по листуванню. Іра ВІРИЧ. 07400, Київська обл., м. Бровари, вул. Кірова, 88, кв. 96".

"Мені дванадцять років. Вишиваю, в'яжу, не байдужа до музики. Наталя БОНДАРЕНКО. 87507, Донецька обл., м. Маріуполь, вул. 1-й Кальчик, 44".

"Хочу листуватися з ровесниками. Мені одинадцять років. Люблю вишивати, малювати, грати в комп'ютерні ігри. Уляна БОЙЦУНЯК. 78625, Івано-Франківська обл., Косівський район, с. Прокурава".

"Відповім на всі листи. Мені десять років. Люблю читати "Барвінок", малювати, слухати музику. Дарина СОЛОГУБ. 88014, Закарпатська обл., м. Ужгород, вул. Шахтарів, 5, кв. 4".

УВАГА!

ЛЕЛЕКА ПРОВОДИТЬ ФУТБОЛЬНИЙ КОНКУРС

Барвінчат — знавців футболу запрошую відповісти на наступні запитання мого конкурсу. Не забули, що переможці наприкінці року отримають призи: м'ячі, футболки, календарики з автографами найкращих українських футболістів?

1. *Скільки має важити футбольний м'яч?*
2. *Скільки замін гравців дозволяється проводити у календарних матчах вищої ліги?*
3. *Як називається взуття футболіста?*

Чекаю листів із відповідями.
Уболіваймо разом за український футбол!

ЛЕЛЕКА,
талісман збірних України з футболу.

ЗАГАДКИ

Кросворд

По горизонталі:

1. Стоїть сутула горбатий,
На все село багатий.
Він зібрав в усіх зерно,
Та змолов його давно.
3. Зверху кругленьке, а всередині червоненьке.
5. Сидить дід за подушками
І стріляє галушками.
Ні, нікого він не вб'є,
Та городину поб'є.
7. Що під час дощу лютує
І на небі салютує,
Що без леза та без зуба
Розтина міцного дуба?
8. Хоч має сина і дочку, а ніхто матір'ю не називає.
9. Він на чотирьох ногах, та й то спотикається.

По вертикалі:

1. Через воду переводить, а сам з місця не сходить.
2. Розстелений кожушок,
На нім жовтий горошок.
Як почало світати —
Нема чого збирати.
3. Хто мовчить, а всіх людей навчить?
4. Сімсот воріт, та один вхід.
5. В полі птах жуків знаходить
Та за плугом важно ходить,
Сторож вірний, друг полів,
Перший вісник теплих днів.
6. Що за гість, що темноту їсть?

Кросворди склала Людмила ГОРОБЕЦЬ

СОКОЛИНЕ ОКО

Знаходьте, друзі, ще одне слово з послання відважного індіанця Соколине Око. Це слово є зайвим у котромусь із матеріалів цього номера. Розшифровує воно ось цей знак індіанського письма. Хто прочитає все послання Соколиного Ока, той наприкінці року стане учасником розіграшу призів, серед яких і фотоапарат.

СКАНВОРД

Запитальники з торгівлі дядечка

15

ЗМІНИ ЛІТЕРУ

Щоб "прострибати" згори донизу, треба в кожному наступному слові змінювати лише одну літеру.

1. *Стоянка кораблів.*
2. *Тенісний майданчик.*
3. *Шкіра дерева.*
4. *Розділовий знак.*
5. *Лисичка-. . . . .*
6. *Результат додавання.*
7. *Земля, материк.*
8. *Олександр.*
9. *Гречана, вівсяна . . . . .*

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ,

ВМІЩЕНІ У № 7

СКАНВОРД. Морква. Ключ. Мило. Крок. Київ. Кролик. Лижі. Як. Чобіт. Бджола. Лев. Лапа. Квочка. Ара.

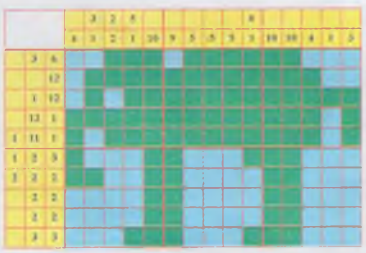

ЯПОНСЬКЕ МАЛЮВАННЯ

МОРСЬКІ КРОСВОРДИ. ПРАПОРЕЦЬ. 1а. Люк. 1б. Лід. 2. Код. КРОСВОРД № 1. По горизонталі. 1. Рак. 3. Фут. По вертикалі. 1. Риф. 2. Кит. КРОСВОРД № 2. По горизонталі. 1. Док. 3. Кок. По вертикалі. 1. Дік. 2. Кук. КРОСВОРД № 3. По горизонталі. 1. Дно. 3. Кут. По вертикалі. 1. Дек. 2. Ост. КРОСВОРД № 4. По горизонталі. 1. Трап. 3. Міст. По вертикалі. 1. Трюм. 2. Порт. КРОСВОРД № 5. По горизонталі. 1. Рубка. 4. Лікар. 5. Канал. По вертикалі. 1. Ролик. 2. Бакен. 3. Аврал.

Художник М. ПАРАЩЕНКО

ПОЧАТКОВА ШКОЛА
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

ДЛЯ МАЙБУТНІХ ПЕРШОКЛАСНИКІВ

Найкращий зошит "Математика" для підготовки до школи шестиліток випустила редакція журналу "Початкова школа". Його автор — знаний в Україні і за її межами методист з викладання математики, автор багатьох підручників з математики для початкових класів **М. В. Богданович.**

Придбати зошит можна за адресою: 04211, м. Київ, вул. Мате Залки, 6в.

Дмитро
БІЛОУС

ЧИ ЗНАЄМО МИ ПТАХІВ?

Абетка-гра

Птахів у скверах, парках
ми бачимо щоденно.
Отож давайте, діти,
придумаємо гру.
Ви літеру абетки
прокажете для мене,
а я вам на́зву птаха
до неї підберу.

*— Назвіть на **А!** — гукають.*
Подумав я з хвилину:
*— Є! **АЛЬБАТРОС!** — кажу їм. —*
Тепер я прошу вас:
назвіть мені, будь ласка,
*на **Б** якусь пташину. —*
А хтось уже, зрадівши,
*кричить мені: — **БЕКАС!***

*— На **В!** — вони до мене.*
*— **ВОРОНА!** — я з півслова.*
*Хтось докидає: — **ВАЛЬДШНЕП!***
— О, знаєш! Молодець!
*Давай на **Г** придумай. —*
Та відповідь готова, —
гукнули ледь не хором:
*— **ГАГАРА! ГОРОБЕЦЬ!***

*— А ми на **Ґ** забули, —*
кажу, — це ж не годиться. —
Кричать: — Немає птаха
на цей цікавий звук!
*— Чому ж? А наша **ҐАВА,***
ворона, важна птиця.
*А є ще красень **ҐОТУР** —*
глухар чи тетерук.

*— Ану на **Д,** будь ласка! —*
до мене знову хором
защебетали діти,
немов пташата з гнізд.

Що ж, мушу підбирати,
бо уклякнути сором:
*— **ДЕРКАЧ, ДЕРИХВІСТ, ДРОХВА!** —*
*А хтось додав ще: — **ДРІЗД!***

Птахів, їх різні назви
ми підбирали жваво,
багато випадало
пернатих нам зустріть.
— Тепер, — кажу я, — друзі,
щоб вам було цікаво,
до інших літер назви
самі ви підберіть! —
Але кмітливі діти
ту ж мить мене "притисли":
— А-а, знаємо, чому ви
*лише до **Е** дійшли.*
*На **Е** немає птаха,*
це ви, мабуть, навмисне,
щоб ми не відгадали —
важке нам задали!

*— **ЗОЗУЛЯ! ЗЯБЛИК!** —*
дружно
дівчата закричали.
*А хлопці: — **ЗАВИРУШКА!** —*
*гукають. — **ЗМІЄЇД!** —*
*На **І**, як не крутили,*
*лиш **ІВОЛГУ** назвали,*
і вже кричать, що птаха
*на **К** назвати слід.*

*— На **Е** немає справді*
на Україні, дома,
але ж повинні знати
ми край не тільки свій.
*Є птиця — зветься **ЕМУ**,*
в Австралії відома,
в Тасманії і навіть
в Асканії Новій.

*— Назвіть на **Є**! — Немає! —*
Тим часом між дерева
летить жовтенька пташка
з чорненькими крильми.
*І я кричу: — А **ІВОЛГА!***
*В народі ж зветься — **ЄВА!** —*
*Так і на **Є** пташину*
вже відгадали ми...

*І зразу: — **КРИЖЕНЬ! КАЧКА!***
*Ще **КРУК!** (Мовляв, тут легко).*
*— На **Л**, — кричать, — давайте!*
На будь-яку утнем! —
*І хтось одразу: **ЛЕБІДЬ!** —*
*Хтось: — **ЛАСТІВКА! ЛЕЛЕКА!** —*
А дехто з нетерплячих:
*— Давайте вже на **М**!*

*— На букву **Ж** давайте*
(гра природнича
й мовна!) —
хто більше
на цю букву
птахів нам
назове?
— Це
ЖУРАВЕЛЬ
*і **ЖАЙВІР!***
*А ще є птаха **ЖОВНА!***
— А хто назвати може
*птахів на букву **З**?*

(Далі буде)

Художник Н. ШИРЯЄВА

Навіщо потрібно вчитися?

Антон АЛАТОН
(для друзів — Алатошка)

Познайомтеся, друзі, — це Сергійко. Він хлопчина хоч куди: і веселий, і спритний, уміє кататися на роликах, класно грає у футбол. А вилізти на дерево для нього все одно, що за вухом почухати. Тільки до школи йти не хоче.

Але одного разу сталася з ним така пригода. Гуляв Сергійко у дворі і під бузковим кущем знайшов потерту коробку сірників.

— Дивні якісь, — сказав хлопець, роздивляючись великі зелені головки сірників.

Раніше я таких не бачив. Запалю одного, поки нікого немає. — І він почав терти сірником об коробку.

Ш-ш-ш, — зашипів сірник, але полум'я так і не з'явилось, а замість нього утворилась велика сиза хмара. Сергій з жахом помітив, що у хмари стали вирізнятися спочатку ніс, потім очі, рот та вуха.

— А-а! — закричав Сергійко, відкинув сірники якомога далі і заплющив очі. Мабуть, він наробив лиха. Пригадав, як мама застерігала не бавитися сірниками. І от тепер маєш!

Тим часом хмара розтулила рота і сказала:

— Слухаю тебе, мій повелителю. Чого бажаєш?

Сергійко від здивування аж очі розплющив.

— Ти хто?

— Я — сірниковий джин. Ти викликав мене, і відтепер я маю виконувати усі твої бажання. Наказуй, повелителю!

Сергійко не тямив себе від радощів. Оце пощастило!

— Зроби так, щоб мені не треба було ходити до школи.

— Слухаюсь, мій повелителю, — хитро всміхнувся джин.

Тієї ж миті довкола все почало збільшуватись: будинки, дерева, квіти, і за хвилину Сергійко опинився серед хащів. "Невже джин відправив мене у тропічний ліс?" — злякався хлопець. Але тут він побачив величезну мураху, що сунула просто на нього. Сергій хотів було втекти, але замість цього вчепився за комаху, яку несла мураха, і побіг слідом за нею.

— Що я роблю? —здивувався хлопчик. — Я зовсім не хочу бігти за цією мурахою, але руки й ноги мене не слухаються.

Він ненароком глянув на свої долоні і закляк від несподіванки. Це були не руки, а мурашині лапи. Джин перетворив його на звичайну робочу мураху!

Цілісінький день Сергійку довелося тягати вантажі — то стебла трави, то залишки їжі. Мимохідь він бачив, як інші мурашки охороняли мурашник, будували нові ходи, доглядали малечу. Робили вони все вміло та вправно, хоч ніде не навчалися. І Сергійко теж. Але чомусь це його зовсім не тішило.

— Невже отак все життя і пробігаю? — засумував хлопчик. — А я ж мріяв стати лікарем. Тим, що тварин лікує. А став мурахою...— І він гірко заплакав.

—Ти хто? — раптом запитала в нього інша мураха, що вже деякий час спостерігала за хлопцем.

— Я — Сергій. А ти?

— Мене звати Владик. Це сірниковий джин мене перетворив на мураху. А нещодавно я був звичайним хлопчиком.

— Отакої! — зрадів Сергійко. — Невже ти теж учитись не хотів?

Владик кивнув.

— Тепер мені зрозуміло, що

Художник
В. БАРИБА

Шоклаcні пригоди

вчитися треба. Добре навчатимешся і зможеш стати ким завгодно, хоч космонавтом.

Хлопці зітхнули і почали міркувати, як їм знову повернути собі людський вигляд.

Вирішили спочатку розшукати коробку з сірниками. На щастя, вона так само лежала в траві. Та довелося таки пововтузитися. То сірник не пролізав у щілину, то хлопці не могли домовитись, тягнути його чи штовхати. Врешті-решт їм таки вдалося витягти одного-єдиного сірника.

— Ох, втомився, — утер піт Владик. — Удвох упріли біля однісінького сірника.

— Його ж іще запалити треба, — замислився Сергійко.

— Уявімо собі, що ми на лицарському турнірі. Сірник — наш спис, а коробка — супротивник. Добре розженемося... чирк... А тоді лише бажання загадуй!

— запропонував Владик.

Хлопці взялися до діла. Схопили сірника і щодуху помчали до коробки.

Здивовані комахи розлітались геть, звільняючи їм дорогу.

Чирк... Ш-ш-ш... — знесилені хлопці попадали на землю.

— Що накажеш, повелителю? — почулося десь згори.

— Ура! Вийшло! — закричали вони разом. — Гей, джине, зроби нас знову людьми.

Тієї ж миті все навкруги почало зменшуватися. За хвилину хлопці стояли на стежці біля будинку.

— То ти той Владик, що позавчора засунув мені вужика в кишеню? — спитав Сергійко, ховаючи коробку з сірниками.

— Так. А ти той Сергій, що минулого тижня забив гол у власні ворота?

— Атож.

— Будемо дружити, — Владик простягнув Сергійкові руку.

— Ходімо завтра разом до школи записуватись. Може, в один клас потрапимо, — запропонував Сергій.

І хлопці побігли додому. Кожен з них ніс батькам радісну звістку: він хоче вчитися, бо зрозумів, що без навчання можна бути лише мурашкою чи іншою кузькою. А хто ж собі такого побажає?

(ДАЛІ БУДЕ)

ЗАПИТАННЯ ВІКТОРИНИ

1. Яким ще тваринам, крім мурашок, не треба вчитися тому, що вони усе вміють від народження?

2. Які тварини повинні вчитися? Розкажи про одну з них.

3. Як ти думаєш, хто розумніший: ті тварини, що усе вміють від народження, чи ті, що вчаться? Чому?

Журнал надходить до вас за пільговим поштовим тарифом завдяки сприянню ДП «ПРЕСА», його директора ГЕРАСИМЕНКА Валерія Вікторовича.

«Барвінок» – всеукраїнський журнал для молодших школярів. Видається українською мовою. Заснований у 1928 році.
Засновник і видавець: редакція журналу «Барвінок». Свідоцтво КВ № 770, 28.06.94 р.

Головний редактор Василь ВОРОНОВИЧ
Відповідальний секретар Людмила КОЗІЙ
Редактор відділу літератури Світлана ПРУДНИК
Художній редактор Олександр БАСС
Коректор Світлана ГАЙДУК
Комп'ютерна верстка Віталія Новікова
Адреса редакції: 04119, м. Київ, вул. Дегтярівська, 38–44. Тел. 211-04-98.
Тираж 34250 прим. Зам. 0-46
Друк – поліграфкомбінат «Україна»

Рукописи не рецензуються і не повертаються.

На обкладинці малюнок Д. ГАПЧИНСЬКОГО

ISSN 0132-5930

Щоб не псувати журнал, купон намалюй на окремому аркуші паперу.

Я сконструював _____ *нових моделей.*

Ім'я та прізвище _____

Адреса _____

Вік _____

Оцифровано на замовлення проєкту "Перший" у 2020 р.